

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”, wat betreft de controle van de beschikbaarheid van de verplicht ingeschreven werkzoekenden, de sanctionering en het verweer

Samenvatting

Voorliggend ontwerp wijzigt de bepaling over de procedure die wordt gevolgd in kader van de controle op de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van verplicht ingeschreven werkzoekenden. De expliciete verwijzing naar het verhoor wordt geschrapt en vervangen door een meer algemene verwijzing naar het recht op verweer. Dit om toe te laten dat de verweerprocedure in praktijk wordt herwerkt en om duidelijk te maken dat de werkzoekende meerdere mogelijkheden heeft om zijn verweer te voeren (als hij een verweer wil voeren). De werkzoekende blijft daarin een vrije keuze hebben tussen het al dan niet voeren van een verweer en welke verweermiddelen hij daarbij wil aanwenden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie (WEWILS)
- Om uitvoering te geven aan de afspraken gemaakt in het “actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”, zoals voorgesteld op de Vlaamse Regering van 14 februari 2025, wordt met deze wijziging aan VDAB de mogelijkheid gegeven om de werkzoekende niet meer standaard uit te nodigen voor een verhoor, maar die keuze aan de werkzoekende te laten.
- Gezien de beperkte aanwezigheid op verhoor is het, in kader van een goed gebruik van personeel en middelen, niet langer te verantwoorden dat elke werkzoekende sowieso,

standaard, een uitnodiging voor verhoor krijgt. Door het schrappen van de expliciete verwijzing naar het verhoor, wordt de mogelijkheid gegeven om deze procedure te hertekenen en de verweerprocedure dus meer efficiënt te gaan organiseren zodat overbodige uitnodigingen voor verhoor worden vermeden. De verdere uitwerking hiervan wordt op een later moment geregeld bij besluit van de Vlaamse Regering.

- Door niet langer expliciet naar het verhoor, maar wel naar het recht van de werkzoekende om zich te verdedigen te verwijzen wordt bovendien duidelijk gemaakt dat de werkzoekende een recht heeft om zich te verweren, geen verplichting en dat er ook andere mogelijkheden dan een verhoor zijn om dit verweer te voeren, bijvoorbeeld via een schriftelijk verweer.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 13/06/2025;
- Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/225 van 20/06/2025;

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Om uitvoering te geven aan de afspraken gemaakt in het “actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”, zoals voorgesteld op de Vlaamse Regering van 14 februari 2025, wordt met deze wijziging aan VDAB de mogelijkheid gegeven om de werkzoekende niet meer standaard uit te nodigen voor een verhoor, maar die keuze aan de werkzoekende te laten. Op vandaag is de aanwezigheidsgraad op verhoren erg laag, zo’n 21%, het is dan ook niet langer te verantwoorden in kader van een goed gebruik van personeel en middelen dat elke werkzoekende sowieso voor een verhoor wordt uitgenodigd. Deze wijzigingen zorgen voor een meer efficiënte aanpak van de verweerprocedure en zorgt ervoor dat overbodige uitnodigingen voor verhoor worden vermeden. De verdere uitwerking hiervan wordt op een later moment geregeld bij besluit van de Vlaamse Regering.

Deze aanpassing blijft rekening houden met redelijke termijnen waarbinnen een werkzoekende moet reageren, en biedt garantie – zowel via brief als toelichting - dat de werkzoekende ten allen tijde formeel op de hoogte is van de stap waarin hij/zij zich bevindt in het proces, wat zijn/haar rechten op dat moment zijn en de mogelijke gevolgen.

De huidige tekst laat bovendien uitschijnen alsof een verhoor het enige verweermiddel is waarover de werkzoekende beschikt. Dit is echter niet het geval. De werkzoekende kan er ook voor kiezen om een schriftelijk verweer in te dienen of helemaal geen verweer te voeren. Er is namelijk een mogelijkheid tot verweer, geen verplichting. Daarom verwijzen we, met deze wijziging, niet langer expliciet naar het verhoor, maar wel naar het recht van de werkzoekende om zich te verdedigen.

Daarnaast schrappen we ook de verplichte kennisgeving van beroepsprocedures aan RVA, gezien zij zelf hebben aangegeven dat deze meldingen in praktijk geen meerwaarde bieden. Het oorspronkelijke doel hiervan was RVA in staat te stellen tussen te komen in rechtszaken tegen beslissingen van de Controledienst van VDAB wanneer de belangen van RVA in het gedrang kwamen, maar zij zijn sinds 2015 nooit spontaan tussengekomen.

De regelgeving wordt met deze wijziging dus afgestemd op de praktijk. Als een beslissing van VDAB door een arbeidsrechtbank wordt vernietigd of hervormd zal VDAB ook in de toekomst nog steeds een signaal naar RVA sturen zodat die laatste het nodige kan doen in het kader van de uitvoering van die gewijzigde beslissing.

Artikel 5, §1/1, 7°, a) van het decreet van decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding” werd recent gewijzigd bij artikel 5 van het decreet van 22 maart 2024 tot wijziging van de regelgeving met het oog op de toepassing van het begrip gezagsfunctie in de rechtspositieregeling van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid. Die wijziging is echter nog niet in werking getreden omdat de inwerkingtreding werd gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Dit uitvoeringsbesluit doorloopt op vandaag de regelgevende procedure en werd principieel goedgekeurd op 14 maart 2025. Gezien deze wijziging dus normaliter in werking zal treden vooraleer deze decreetswijziging is afgerond, werd in voorliggend ontwerp al uitgegaan van de tekst zoals die er na de inwerkingtreding van de vorige wijziging zal uitzien.

B. OM DE WIJZIGINGEN IN KADER VAN DE HERTEKENING VAN DE

VERWEERPROCEDURE VOLLEDIG DOOR TE VOEREN IS EEN BIJKOMENDE

WIJZIGING NODIG AAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 5 JUNI

2009 HOUDENDE DE ORGANISATIE VAN DE ARBEIDSBEMIDDELING EN DE

BEROEPSOPLEIDING. OM ERVOOR TE ZORGEN DAT DECREET EN

UITVOERINGSBESLUIT OP ELKAAR AFGESTEMD BLIJVEN, WORDT DE

INWERKINGTREDING VAN DIT DECREET DAN OOK GEKOPPELD AAN DE

INWERKINGTREDING VAN DAT BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING. DIT

DECREET ZAL DUS IN WERKING TREDEN OP EEN DATUM BEPAALD DOOR DE

VLAAMSE REGERING. MOCHT DIT NIET GEBEUREN DREIGEN DE RECHTEN VAN

DE WERKZOEKENDE IN HET GEDRANG TE KOMEN, DOOR EEN MOGELIJKE

ONDUIDELIJKHEID OVER WELKE PROCEDURE PRECIES VAN TOEPASSING ZOU

ZIJN OP HUN DOSSIERS. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De toelichting bij de artikelen is opgenomen in de Memorie van Toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit decreet heeft geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

- Advies Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- Advies Vlaamse Toezichtcommissie
- Advies Raad van State
- Definitieve goedkeuring
- Parlementaire behandeling
- Afkondiging en bekrachtiging

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”, wat betreft de controle van de beschikbaarheid van de verplicht ingeschreven werkzoekenden, de sanctionering en het verweer en de bijhorende memorie van toelichting:

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit:

2.1. het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,

2.2 het advies in te winnen van de VTC;

2.3. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

2.4. het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR